

PODPORNÉ INFORMÁCIE O OPERAČNOM PROGRAME KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

OP KŽP predstavuje programový dokument Slovenskej republiky pre čerpanie pomoci zo štrukturálnych fondov EÚ a Kohézneho fondu v programovom období 2014 – 2020 v oblasti udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov, zabezpečujúceho ochranu životného prostredia, aktívnu adaptáciu na zmeny klímy a podporu energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva.

Súčasťou Operačného programu Kvalita životného prostredia sú v súlade s Pozičným dokumentom EK pre SR, v ktorom je oblasť životného prostredia predmetom samostatnej priority financovania „Trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov“, tematické ciele:

- *Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch (tematický cieľ 4)*
- *Podpora prispôsobovania sa zmenám klímy, predchádzania a riadenia rizika (tematický cieľ 5)*
- *Ochrana životného prostredia a presadzovanie efektívnosti využívania zdrojov (tematický cieľ 6)*

Tento operačný program bude zameraný na podporu priorít v oblasti ochrany životného prostredia a podpory účinného využívania zdrojov, v oblasti predchádzania rizikám (najmä povodňovým), ako aj v oblasti preventívnych adaptačných opatrení na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a predchádzania nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy. Jedným z rozhodujúcich nástrojov na dosiahnutie zníženia emisií skleníkových plynov je aj podpora aktivít v oblasti energetiky a prechodu k nízkouhlíkovému hospodárstvu všeobecne.

Obdobne ako v súčasnom programovom období, budú priority v oblasti životného prostredia zamerané na plnenie požiadaviek vyplývajúcich z platných a pripravovaných právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia (tzv. environmentálne acquis), vrátane záväzkov SR stanovených v Zmluve o pristúpení k EÚ. Dôraz sa bude klásť najmä na finančne najnáročnejšie aktivity z pohľadu implementácie environmentálneho acquis **v oblasti vodného hospodárstva, odpadového hospodárstva, kvality ovzdušia a ochrany prírody, ako aj na zabezpečenie preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami a nepriaznivými dôsledkami klimatických zmien.**

Konkrétne ide o nasledovné oblasti podpory navrhované v rámci OP Kvalita životného prostredia:

OBLASTI PODPORY V ODPADOVOM HOSPODÁRSTVE:

1. Podpora nástrojov manažérskeho a informačného charakteru so zameraním na predchádzanie vzniku odpadov
2. Príprava na opätovné použitie, zhodnocovanie nie nebezpečných odpadov vrátane výstavby a rekonštrukcie zariadení na triedený zber komunálnych odpadov
3. Príprava na opätovné použitie a zhodnocovanie nebezpečných odpadov
4. Vybudovanie a zavedenie jednotného environmentálneho monitorovacieho a informačného systému v odpadovom hospodárstve

OBLASTI PODPORY VO VODNOM HOSPODÁRSTVE:

1. Dobudovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd, ktorých realizácia zabezpečí splnenie záväzkov SR vyplývajúcich zo Zmluvy o pristúpení SR k EÚ pre aglomerácie nad 2 000 EO
2. Podpora realizácie infraštruktúry v oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd, ktoré prispievajú k výraznému zlepšeniu kvality vody v chránených územiach a vo vodných útvaroch v zlom stave
3. Zabezpečenie podmienok v oblasti zásobovania obyvateľov SR bezpečnou pitnou vodou z verejných vodovodov
4. Monitorovanie, odber, analýzy a hodnotenie vôd, vrátane zabezpečovania a prevádzkovania monitorovacej siete
5. Vytváranie podmienok na zabezpečenie spojitosti vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch a ich realizácia za účelom podpory biodiverzity a zabezpečovania ekosystémových služieb
6. Podpora zefektívnenia nástrojov koncepčného a informačného charakteru v oblasti vodného hospodárstva

OBLASTI PODPORY OCHRANY BIOLOGICKEJ DIVERZITY:

1. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu)
2. Zlepšenie informovanosti a zapojenia kľúčových sektorov a verejnosti na úseku ochrany prírody a krajiny
3. Zachovanie a obnova biodiverzity a ekosystémov a ich služieb prostredníctvom ich revitalizácie, obnovy a budovania zelenej infraštruktúry a eliminácie nepôvodných inváznych druhov
4. Dobudovanie a zlepšenie stavu infraštruktúry za účelom propagácie, sprístupňovania a trvalo udržateľného využívania chránených území
5. Dobudovanie a skvalitnenie systému monitoringu a reportingu na úseku ochrany prírody a krajiny

OBLASTI PODPORY OCHRANY OVZDUŠIA A ZLEPŠENIA MESTSKÉHO PROSTREDIA:

1. Inštalácia technologických zariadení a realizácia technických opatrení na zabezpečenie plnenia podmienok smernice o priemyselných emisiách, zníženia emisií v rámci plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe
2. Podpora projektov na znížovanie emisií znečisťujúcich látok z dopravy
3. Skvalitňovanie monitorovania ovzdušia
4. Informovanie v ochrane ovzdušia a integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania
5. Prieskum, sanácia a monitorovanie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách

OBLASTI PODPORY PRISPÔBOVANIA SA ZMENE KLÍMY:

1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami prepojené na vodný tok – príprava a realizácia poldrov, ochranných hrádzí, úpravy tokov vrátane manipulačných zariadení, opatrenia v horných častiach povodí
2. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami realizované mimo vodných tokov – príprava a realizácia vodozádržných prvkov v krajine
3. Informačné programy o nepriaznivých dôsledkoch zmeny klímy a možnostiach proaktívnej adaptácie
4. Výstavba vodných nádrží
5. Hydrogeologický prieskum zameraný na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie zdrojov pitnej vody, ich akumuláciu a vodohospodársku bilanciu
6. Podpora prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov bezprostredne súvisiacich s nadmernou zrážkovou činnosťou

7. Rekultivácia uzavretých ťažísk a opustených ťažísk ťažobného odpadu (v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“)
8. Rozvoj metodík pre hodnotenie investičných rizík spojených s nepriaznivými dôsledkami zmeny klímy
9. Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a aktualizácia plánov manažmentu povodňových rizík, identifikácia a hodnotenie povodňového rizika vo vzťahu k existujúcej technickej infraštruktúre

OBLASTI PODPORY PRECHODU NA NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO:

1. rekonštrukcia a modernizácia existujúcich energetických zariadení na báze fosílnych palív na zariadenia využívajúce biomasu na výrobu tepla alebo kombinovanú výrobu elektriny a tepla vrátane výstavby, rekonštrukcie a modernizácie rozvodov energie
2. výstavba zariadení (vrátane výstavby, rekonštrukcie a modernizácie rozvodov energie) na:
 - výrobu biometánu,
 - využitie aerotermálnej, hydrotermálnej alebo geotermálnej energie s použitím tepelného čerpadla,
 - využitie geotermálnej energie priamym využitím na výrobu tepla a prípadne aj v kombinácii s tepelným čerpadlom,
 - výrobu a energetické využívanie bioplynu, skládkového plynu a plynu z čističiek odpadových vôd,
3. zabezpečenie energetických auditov v MSP
4. implementácia opatrení z energetických auditov
5. komplexná obnova budov verejnej správy (štátnej správy a územnej samosprávy), budov na bývanie a modernizácia technických zariadení budov
6. zavádzanie inteligentných meracích systémov
7. rozvoj inteligentných sietí
8. Zvyšovanie informovanosti v oblasti energetiky najmä energetickej efektívnosti a využívania OZE vrátane poradenstva, informačných kampaní, školení, odborných seminárov a konferencií, aktivít pre deti a mládež
9. Zavádzanie systému na zabezpečenie a zvyšovanie informovanosti pre verejný sektor, energetických manažérov, audítorov, poskytovateľov energetických služieb
10. Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti a využívania OZE
11. Zvyšovanie informovanosti v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov
12. Aktualizácia a implementácia koncepcií rozvoja obcí v oblasti tepelnej energetiky
13. Vypracovanie a implementácia plánov udržateľnej energie a znižovania emisií skleníkových plynov
14. Zavádzanie systémov energetického manažérstva vrátane energetických auditov a environmentálneho manažérstva
15. Rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni
16. výstavba, rekonštrukcia a modernizácia zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou
17. výstavba, rekonštrukcia a modernizácia rozvodov tepla

Ďalšie informácie o operačnom programe Kvalita životného prostredia je možné nájsť na webovom sídle www.opzp.sk v časti „PO 2014-2020“.